

Utrecht: Architectonische hoogtepunten

Auteur: Gerard Goudriaan

Iconen van de architectuur uit de 20e en 21e eeuw

Utrecht heeft op het terrein van de moderne architectuur een naam hoog te houden. Architect Gerrit Rietveld heeft daarbij een belangrijke rol gespeeld, zeker door zijn Rietveld-Schroderhuis.. Maar er is meer te bewonderen. Denk aan het voormalige postkantoor, mooie winkels in de stijl van de Art Nouveau en bijzondere architectuur op wat nu Utrecht Science Park heet. Vooral de universiteitsbibliotheek daar is een juweel. De wandeling gaat langs al deze iconen.

Routebeschrijving

Loop langs de kassa van Tivoli/Vredenburg het gebouw uit en ga 100 meter rechtdoor. Voor het vroegere, maar nog wel aangegeven restaurant Smits, nu hotel, rechtsaf, Hollandse Toren.

Je komt op het Vredenburg. Loop naar de winkel Douglas, schuin links op Vredenburg nummer 3, voor de Drieharingstraat.

Als je bij de winkel Douglas schuin rechts naar achteren kijkt, zie je goed de zijgevel van het volledig vernieuwde en uitgebreide vroegere Muziekcentrum Weg: zien. Nu met de nieuwe naam TivoliVredenburg.

Kijkpunt 1

TivoliVredenburg

Kijkpunt 2

Winkels in Art Nouveau stijl

Wat nu de winkel Douglas heet, is de eerste van de drie Art Nouveau winkels die we snel achter elkaar zullen zien. Vanaf hier gaan we rechtdoor de Lange Elisabethstraat in. Op de hoek met Voor Clarenburg staat links een groot winkelpand, van Siebel, ook in Art Nouveaustijl.

Loop rechtdoor de Steenweg in. Na 20 meter komen we links op nummer 65 bij een derde Art Nouveaupand.

Rechtdoor de Steenweg tot eind. Linksaf Choorstraat.

Vrij snel staat rechts op nummer 14 een ongewoon pand uit 1906 van de architecten J.F Staal en A.J. Kropholler. Het pand hier aan de Choorstraat is gerealiseerd in een niet alledaagse, Moorse stijl met een gevel in gepolijst roze graniet. Vergeet niet een blik op de prachtige deuren te werpen.

Na de Choorstraat kom je op de Stadhuisbrug. Loop rechtdoor richting de Winkel van Sinkel en neem rechtsaf de Ganzenmarkt. Na 50 meter is rechts en ook om de hoek de uitbreiding van het stadhuis te zien die de Spaanse architect Enric Miralles in 2000 heeft gerealiseerd. Nu is de ambtelijke dienst overgeplaatst naar het Stads Kantoor bij het Centraal Station.

Ga voor Ganzenmarkt 28 linksaf de Telingstraat in. Loop door tot de hoek, nog even rechtdoor en dan links de Kintgenshaven in. We komen op de Neude met zicht op een in Utrecht nooit populair geworden flatgebouw.

Kijkpunt 3

Neudeflat

Steek vanaf hier rechtsaf de Neude over richting het standbeeld van een grote haas aan de overkant van de weg. Je passeert het voormalige postkantoor dat na een ingrijpende renovatie begin 2020 is open gegaan. Zeker een bezoek waard. Boven de ingang zie je het in 2023 geplaatste opvallende kunstwerk Heritage van Maarten Baas. Het laat het contrast zien tussen de drukte van de stad en het ingetogene van de bibliotheek.

Kijkpunt 4

Post Utrecht

Net achter het standbeeld van de haas, op Voorstraat 6, is een vroegere apotheek in Art Nouveau stijl uit 1904. De architect is R. Rijksen. Ga vanaf het beeld met de haas langs Lorjé de Lange Jansstraat in.

Op het eind komen we op het Janskerkhof. Daar aangekomen gaan we naar links naar het geweldige terras van café Hofman. We vervolgen deze zijde van het Janskerkhof tot nummer 14, de sociëteit van het Utrechts Studenten Corps uit 1900, van A.H. Zinsmeister. Loop verder naar de Drift en daar rechtsaf. Steek de drukke weg over en ga naar de hoek met de Kromme Nieuwe Gracht waar een miraculeus klein pand staat.

Kijkpunt 5

Sluimerhuis

We gaan linksaf de Kromme Nieuwe Gracht op die we aflopen tot nummer 56. Daar linksaf. Na 50 meter komen we bij de Nobeldwarsstraat, we steken die over naar de Singelgracht en gaan linksaf het voetpad langs het water op naar de brug met uitzicht op het in zacht geel geglazuurde baksteen gebouwde icoon van een beroemd architect.

Kijkpunt 6

Stadsschouwburg

Rechtsaf de brug over, neem rechtdoor de Nachtegaalstraat. Loop die verder af. Maliebaan oversteken, de Burgemeester Reigerstraat in. Bij de knik links aanhouden. Maar je kunt ook even wat gebruiken bij café-terras Buurten, rechts op nummer 61.

Bij rotonde naar rechts, Wilhelminapark. Na 40 meter linksaf voetpad langs fietspad en brug over. Vrij snel hierna is links een beeld van koningin Wilhelmina van Mari Andriessen, sla 70 meter daarna het voetpad naar rechts in. Bij de Y-splitsing linksaf langs de slagboom. Rechtdoor Louise de Colignystraat, eerste straat links Rembrandtkade. Bij brug rechtsaf: Prins Hendriklaan. De Jan van Scorelstraat oversteken. Voor het viaduct van de snelweg laat zich op nummer 50 een van de bekendste fenomenen van de moderne architectuur van Nederland bewonderen.

Kijkpunt 7

Rietveld Schröderhuis

Ga onder het viaduct door, direct linksaf Erasmuslaan.

Kijkpunt 8

Woonhuizen Rietveld

Loop weer terug, linksaf Prins Hendriklaan. Ga naar de poort van het University College en daar rechts het terrein op. Na het eerste gebouw rechtsaf. Bij de nieuwbouw c.q. de afscheiding met de snelweg linksaf. Iets verderop zie je een verbreding van de muur. Hier zijn woningen gebouwd.

Kijkpunt 9

Campus muurwoningen

Na het volgende gebouw linksaf. Bij Campusplein linksaf en weer terug naar de poort. Rechtsaf Prins Hendriklaan. Volg hierna de bocht naar links en loop rechtdoor de brug over. Je bent op de Sophocleslaan. Blijf rechtdoor lopen. Op eind rechtsaf Herodotuslaan, linksaf Xenophonlaan. Blijf rechtdoor lopen. Gaat over in Louis Davidslaan. Linksaf Johan Buziaulaan naar het golvende huis op nummer 15.

Kijkpunt 10

Woonhuis De Waal

Bij het woonhuis rechtsaf. Je komt op de Wim Sonneveldlaan. Hier even linksaf, daarna rechtsaf Pisuissealaan. Je komt op de drukke Archimedeslaan. Neem de overzijde en sla rechtsaf. Je komt in Utrecht Science Park De Uithof. De meeste van de hierna genoemde gebouwen zijn doordeweeks open, maar niet op Goede Vrijdag. De Universiteitsbibliotheek is, behalve een periode in de zomer, wel in het weekend geopend.

Ga onder het viaduct door. We komen nu op de Leuvenlaan. 150 Meter na de kruising bereiken we een rossig bruin gebouw. Links van de M is de ingang.

Kijkpunt 11

Minnaertgebouw

Het is de moeite waard om doordeweeks even het gebouw te bekijken. Als het niet kan, loop dan gewoon verder de Leuvenlaan af.

Als je naar binnen gaat, moet je door de draaideuren. Daarna ga je de trap op. Je komt in de centrale hal met links de zitjes in de vorm van treincoupés en voor je de wateropvang. Als je door de deur rechts gaat naar het Victor J. Koningsbergergebouw (genoemd naar een markante bioloog), zie je meteen aan de linkerzijde hoe de waterverwerking aan de buitenkant plaatsvindt. Het gebouw is een ontwerp van Ector Hoogstad Architecten.

Ga na dit uitzichtje even verder en dan rechtsaf de bijzondere trap af naar de uitgang. Loop naar de weg, daar rechtsaf en bij de T-splitsing naar links. We zijn weer terug op de Leuvenlaan.

Het is enkele honderden meters naar het volgende bezoekwaardige gebouw. Je ziet het aan de linkerkant. Links voor het gebouw nemen we het oplopende pad naar de ingang (alleen doordeweeks geopend).

De toegang is geautoriseerd. Vraag aan de portier of je nog 20 meter verder mag om het trappenhuis en de interne hoogtewerking van het atrium te bekijken.

Kijkpunt 12

David de Wiedgebouw

Hierna vervolgen we nog even de Leuvenlaan. Op het eind bereiken we de Universiteitsweg die we helemaal oversteken. Gelijk rechts van het gebouw Stratenum staat het A.A. Hijmans van den Berghgebouw met op de rechterhoek een ingang die doordeweeks is geopend. Tenminste als er geen werkzaamheden zijn. Maar dat is vanaf april 2022 wel het geval. Vanaf die tijd vindt een grote renovatie plaats. Het is onbekend wanneer het gebouw weer open gaat.

Als dat uiteindelijk weer zo is, neem de ingang. Ga de rode trap op en kijk even vanaf de eerste verdieping naar de eetzaal waar de kroonluchter direct opvalt.

Kijkpunt 13

A. A. Hijmans van den Berghgebouw

Als we weer uit het gebouw komen, gaan we linksaf verder de Universiteitsweg op. Op de hoek van het kruispunt kunnen we enkele opvallende gebouwen zien.

Kijkpunt 14

Studentenhuisvesting

Passeer het tramspoor en sla rechtsaf richting de veelkleurige studentenflat Casa Confetti. Een stukje verder staat links een groot zwart gebouw, de Universiteitsbibliotheek. Neem een kijkje in dit spectaculaire gebouw.

Kijkpunt 15

Universiteitsbibliotheek

Verlaat de bibliotheek door naar beneden te gaan.

In het weekend is kijkpunt 16, Educatorium, gesloten. Dan is de wandeling afgelopen en kun je beneden de bus naar het Centraal Station nemen. Let op: niet iedere bus gaat naar CS.

Doordeweeks is het Educatorium wel open. Je komt daar door beneden de weg over te steken en dan linksaf richting Grand Café The Basket te gaan. Loop erlangs en ga daarna rechtsaf Genèveaan. Bij Leuvenlaan rechtsaf. Na trappetje rechtsaf naar de ingang van dit innovatieve onderwijsgebouw.

Kijkpunt 16

Educatorium

Na de draaideur rechtsaf en dan met de hellingbaan naar boven. Je loopt tegen de grote collegezaal aan die boven de kantine is gelegen met de ingang aan de achterkant. Om bij de uitgang te komen ga je weer terug. Daarna linksaf. Je loopt tot de Budapestlaan. Als je naar links gaat, kun je daar op de Padualaan de bus nemen naar het Centraal Station. Let op: niet iedere bus gaat naar CS.

Deze wandeling komt in de wandelgids **Utrecht acht keer anders** die in 2018 verschijnt en dan verkrijgbaar is op www.gegarandeerdonregelmatig.nl. Auteur Gerard Goudriaan is stedenverkenner en wandelsocioloog

